

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak: Helyben: 1/4 évre 3 kor;
Egészévre 12 kor; Vidéken: 1/4 évre 5 kor;
Egészévre 20 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Szundy Károly.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Csapó-utca 9. sz.**
Telefon: 275.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Értesítés.

A debreczeni szabadelvűpárt tagjait van szerencsém külön meghívás mellőzésével e helyen értesíteni, hogy pártunknak folyó évi **márczius 23-ik** napjára kitűzött tisztújító közgyűlése, közbejött akadály miatt a Bika-szálló éttermében folyó évi **április 13-án d. u. 3 órakor tartatik meg.**

Kelt Debreczenben, 1902. április hó 6-án,

Lengyel Imre,
pártelnök.

Értesítés.

A debreczeni szabadelvűpárt folyó hó 13-án tartandó tisztújító közgyűlése alkalmából felkérjük elvtársainkat, hogy **szerdán, folyó hó 9-én este 6 órakor** a „Bika” szálloda cukrász-termében a tisztújítást előkészítő értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

Debreczeni Lajos,
Komlóssy Bezsó,
Nagy Sándor,

Kerekes Géza,
Dr. Nagy Lajos,
Nemes Kálmán,

Zádor Lajos.

Ipar és törvényhozás.

Két évvel ezelőtt történt, hogy a párisi világkiállítás magyar osztályáról a legteljesebb elismeréssel nyilatkozott az egész világsajtó.

Nagy erkölcsi siker volt az, mert a művelt külföld véleménye az volt, hogy „a magyarok derekasan kitétek magukért.”

Különösen az ipar terén tett haladásunk keltett általános feltűnést, aminek leghathatósabb bizonyítéka volt az, hogy a kritika egy rangba helyezett bennünket a nagy, iparúzó európai államokkal.

Ha figyelemmel vizsgáljuk a viszonyokat, tényleg látnunk kell, hogy a magyar ipar az utóbbi 20—25 év alatt igen magas fokra fejlődött.

Husz-huszonöt évvel ezelőtt még csaknem minden jelentősebb iparcikkért a külföldre kellett mennünk. Drágán, arannyal fizettük meg a sokszor selejtes külföldi gyártmányokat és viszonzásul csupán annyit kaptunk, hogy a nyers anyagokat jó olesó áron megvették tőlünk, hogy aztán feldolgozva mi ismét tizszeres áron vásároljuk vissza.

Sajnos, hogy igen sok iparcikkért még mindig a külföldre szorultunk, ma azonban már sokkal kisebb arányu ez a szükséglet, mint 20—25 évvel ezelőtt volt.

A hazai ipar védelme és fejlesztése szempontjából a leghathatósabb eszköz az lenne, hogy mint 1843-ban

a „Nemzeti védegyelet” célozta, ne rendeljünk, ne fogadjunk el és ne hozzunk be a külföldről semmit.

S valjon mit veszítenénk ezzel?

Semmit, sőt ellenkezőleg nyerünk, mert a hazai iparcikkek keresletének ilyen módon való élénkítése által mintegy rákényszerítenénk iparosainkat arra, miszerint annyit és olyat termeljenek, hogy a magyar közönségnek ne legyen sem oka, sem kedve az idegen gyártmányok után kapkodni.

Szükségleteink tulnyomó részét fejlett ipari viszonyaink folytán ma már képesek vagyunk magunk előállítani. Egyedül a kényesebb izlés szerint készült fényüzési cikkek azok, amelyekért a külföldre szorultunk. Ezeket azonban egy kis önmegtadással még nélkülözünk is lehetne addig, amíg azok előállítására hazai iparunk képes leend.

És e tekintetben egy figyelemre méltó példa áll előttünk.

A kis Bulgária tíz évig nem vásárolt Szerbiától semmit s ez által megerősítette, kifejlesztette és önállósította a saját iparát.

Hát mi nem tudnánk ezt megtenni akkor, amikor egyik legfon-

TÁRCZA.

A kártyaasztal lovagjai.

— A „Szabadság” tárczája. —
A sülyesztő.

Nem arról a sülyesztőről van szó, a melyből néha piros ördögök, néha diadémós tündérek ugornak ki a színpad világosságába, hanem arról a ravasz és sejtelmes férfuról, a ki Hermann tanártól — a nagy büvésztl kezdve az álarozos emberig minden boszorkány mestert megszügyenit a kézbeli ügyességével.

A sülyesztő a kártyaasztal egyik legérdekesebb specialistája. Ő az aki pompásan tudja ábrázolni az ugynevezett: *müdhöngést*; öt forint veszteségnél ötven forintnál pedig már niebelungi csatákat rendez a rossz gibiczek között. Allandóan élesztgeti a közrészvétet, de rögtön szerény ibolyává lesz, ha szerencse istenasszonya feléje mosolyog.

Ilyenkor esendesen lapul meg szó-

kében s csak néha szólal meg valami mélabus mély hangon:

— En is okosabban tenném ha zsákot hordanék valahol a Duna partján.

E kijelentés őszinteségében azonban ne higgy, oh barátságos olvasó, mert a mélabus sohaj alatt, már mintegy 50 forintnyi nyereség rejtőzik. De ezt még a jól megfigyelő partnerek se tudják, mert a sülyesztő játékos boszorkányos ügyességgel tünteti el a bankókat a ruhája nyilásaiba.

Nem zsebet mondok, hanem nyilásokat, mert a kiváló férfiú egyenesen a sülyesztés ezéjaira készítetti a mindennapi kluböltözetét. A tizforintos, a mit a kasszából behuzott, a következő osztás alatt a mikor a többiek a kártyájukat gusztálják — látatlanul eltűnik a bübajos öltöny redői között, hogy miképp, azt csak a mindentlátó gondviselés tudja.

Eltűnik, semmivé lessz, mint a tavalyi hó. És végül, mikor a játéknak vége s minden partner konstatálja, hogy veszteséggel kelt fel, a sülyesztő komoran így szól:

— En is megint itt hagytam a fogamat . . .

A játék Paganinije.

A nagy hegedüművész, aki gyö-pénzzel.

nyörü üveghangokat tudott kicsalni a vékonyka e hurból, kontár kártyajáték Paganinijéhez képest, a ki szédületes művészettel dolgozik az ugynevezett: *hozom* terén.

A nyárspolgár-játékos, ha az utolsó forintja eluszott, szégyenkezve föláll a zöld asztal mellől. A *hozom*-művésznek ilyenkor kezdődik a művészete; ő utánozhatatlan flegmával gyújt cigarettára s legfőlebb, ha ennyit mond:

— Rögtön váltok!

Olyan nagyuri fölényvel és bizton-sággal mondja ezt hogy még a legnagyobb kételkedő sem meri szavait kétségbe vonni. Azután játszik tovább, bámulatos memoriával jegyezve meg, hogy A-nak 27; B-nek 39; C-nek 29; D-nek pedig 43 forinttal tartozik.

Némelykor azután odavetőleg szól a a szomszédjához:

— Kérem egészítse ki 50-re.

Ha a hozom-ídő tartama már nagyon is feltűnővé válik, efféle kijelentésekkel igyekszik csillapítani a mindinkább élesedő közhangulatot.

— Tüstént hazaküldöm a Wertheim kulcsomat.

— A hordár már uton van a

tosabb létérdekünkről, iparunk és kereskedelmünk fejlesztéséről van szó?

De viszont kétségtelen az is, hogy pusztán társadalmi uton eszközölt védekezéssel nem lehet teljesen biztosítani ipari fejlődésünket, mert a jobb jövő biztosítása a törvényhozástól is függ, amelynek kötelessége ipari viszonyainkat ápolni, elősegíteni s a külföld nyomásával szemben megvédeni.

Iparunknak igazi, egészséges, nagy arányokban való fejlődése s az ezt természetszerűen követő nemzeti vagyonosodás csak akkor fog majd valójában bekövetkezni, ha termékeinknek piacot is tudunk teremteni s ha azokat olyképpen használjuk ki, hogy a befektetett tőkét, erőt és fáradságot többszörösen kapjuk vissza.

Ha gyártmányainkkal csak a saját szükségleteinket tudjuk kielégíteni, az még nem jelenti a helyzet jobbúlását, mert annyit és olyant kell produkálnunk, hogy a saját szükségleteinken kívül még versenyképes kivitelünk is legyen.

Mindezeknek lehetővé tételét főleg és első sorban a törvényhozástól várjuk.

S ezen törekvések megvalósítására csak egy út vezet: olyan kereskedelmi szerződéseket kell kötönnünk a külállamokkal, hogy áruink a külföld piacain is versenyképesek legyenek, s viszont saját jól felfogott érdekünkben korlátoznunk kell törvényes uton is a behozatalt, mert hiszen Magyarországon minden nyers termény rendelkezésünkre áll.

— Minden perczen várok egy urat, a ki pénzt hoz . . .

Gőresösen ragaszkodik a pénzhez, mert így még reméli, hogy egy váratlan fordulat kikorrigálja az eddigi balszerencsét. Csak akkor áll fel, ha a helyzet már teljességgel tarthatatlan; ilyenkor öt forintot kér kölcsön a nyertől és nyugodtan gibiczel reggelig.

Magyar urat keresik.

Ajáték asztalnál gyakran megjelenik valaki a felszolgáio személyzetből s így szól az egyik játékoshoz:

— Magyar urat keresik odakünn.

Magyar ur, — ha épp nyereségben van — bosszankodó arcot vág s kellelenül ennyit mond:

— Igen Török, az igazgatóságtól. Fájdalom mennem kell, mert sürgős beszélni valóm van vele . . .

Ha azonban veszt, akkor Magyar ur mérgesen kiált:

— Mondja meg, hogy nem vagyok itt, nem is voltam . . . Az embernek még itt sincs nyugodása!

Csak kevesen tudják, hogy Magyar urat egy szegény ördög hívja el, különböző kifogásokkal — félóránként. Egy szegény ördög, a ki tőle ezért tíz forintnyi havi fizetést huz.

Magyar ur így feltűnés és harag nélkül kelhet fel, ha véletlenül nyereségben van.

Pán.

Ezen elv megvalósítását illetőleg a kereskedelemügyi kormányvalóban böles előrelátással jár el.

Ujabb kereskedelmi szerződéseinkben ezek az elvek nyertek érvényesülést.

Ha a kormány és a törvényhozás megértik egymást, akkor a magyar ipar jövője miatt aggódnunk nem kell.

Fehér Gábor.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Apponyi Albert gróf pontban tíz órakor lépett be a terembe és körülnézett: lehettek benn, vagy öten, köztük Rakovszky Istvána mai első szónok.

— Nohát ez nem járja, — mondotta Apponyi. Ime, én elmegyek az engedékenység végső határára, de az nem tűrhető, hogy fél 2 után a ház határozatképtelen legyen, — 10 órakor pedig ne lehessen megnyitni az ülést! Ez nem járja!

— Igazad van; kegyelmes Uram! — mondta Rakovszky, de szólj a te pártodnak is, ez nagyobb.

— Én nem pártokhoz szólok hanem a ház összes tagjaihoz. A pontosság a legkevesebb, a mit meg lehet és meg kell követelni.

A vitatkozás eltartott vagy öt perczig; ekkorára beesengettek egy esomó honatyát — és együtt is volt negyven képviselő? — Nohát akkor megnyithatom az ülést? Csak szigorral kell eljárni, — úgy látszik — és mégis csak be lehet tartani az üléseket.

Apponyit a névnapi üdvözlés sem vette le a lábáról és a szünet alatt is sürün hangoztatta, hogy a legnagyobb szigorral fog eljárni? Lesz hát nemsokára névsorolvasás is.

Rakovszky vaskos tévedésekben gazdag, tendenciózus beszédet mondott ismét és meggyanúsította a sajtót ismét. Ezuttal azonban betelt a pohár és Rakovszky vádjai a méltó visszautasításban fognak részesülni.

Érdekesebb volt a Beöthy Ákos beszéde, a melyet nagy figyelemmel hallgattak meg ugyan a nélkül, hogy a komoly pénzügyi kapacitások igazat adtak volna neki.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf, A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Darányi Ignác és Cseh Ervin.

Az elnöki irományok előterjesztése után a napirend előtt felszólal Uray Imre: A minapi beszédét félreértették. A mit a Schönborn gróf tisztikarának nemzetiségéről mondott, azt a multakra értette és nem a jelenre. Mert elismeri, hogy a tisztikar tulnyomó része most magyar. Erre következett:

A konverzió tárgyalása.

Rakovszky István nehezményezi azt,

hogy Magyarország törvényhozását hivatalosan nem értesítik és nem világosítják fel a konverzióról. A szerződést le kellett volna tenni a ház asztalára. A konverzió bírálatára vonatkozólag csatlakozik Barta Ödön szavaihoz. A konverziót károsnak, az ország érdekeivel ellenkezőnek mondja. Kijelenti, hogy őt a megfizetett közzélmény nem fogja eltéríteni azon meggyőződésétől, hogy a konverzió rossz. A mai pénzbőség mellett nem volt szükséges a pénzesoportok drága közvetítése. Az 1887 konverzió törvényjavaslatát veszi azután közelebbi tárgyalás alá. A 600 millió koronát sajátunkból is fedezni tudtuk volna. Politikai oldalról vannak volt bankigazgató miniszterek, akik a pénzesoportokkal való ismeretségüket és összeköttetésüket felhasználják, ilyen konverziók létesítésére, mely a pénzesoportoknak van csak hasznára? Az ékes vádak után kijelenti hogy az Adria szerződést és ezen konverziót nagy tőkehadjáratnak tekinti Magyarország ellen Határozati javaslatot nyújt be, miszerint a konverzió nyilvános aláírások által a pénzesoportok kizárásával végeztessék el. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Csávolszky Lajos a konverzió ellen szólal fel. A mód, a melyvel végrehajtják helytelen és az ellen tiltakozik. A magyar parlament tekintélyének súlyos csökkenését jelenti, hogy ilyen javaslattal ide mernek lépni. Meg merik tenni, mert tudják, hogy ez a többség mindent megszavaz. Tiltakozik az ellen, hogy az ország pénzén külföldi tőzsdések meggazdagodjanak. Nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Várady Károly indítványt nyújt be hogy a konverzióra vonatkozó összes szerződések, megállapodások tárgyalások a ház elé terjesztessenek, addig pedig a konverzióra vonatkozó javaslatot vonja vissza a kormány.

Beöthy Ákos: Az ellenzék működése a házban — úgy látja — falra borsó hányás. Mint az áldott lelkű Póchy Tamás mondta: ebben a házban nem az a kérdés, hogy mi az igazság, hanem szavazni és szavazni kell. Az ellenzék érvelése megtörik a baloldal némaságán.

A javaslatot nem fogadja el. Barta Ödön tegnap igen tartalmasan fejtegette, hogy ez a teher súlyos az országra.

Foglalkozik a sajtónak a konverzióval szemben tanúsított viselkedésével, A „Budapesti Hírlap” mely hétköznapokon kormánypárti, sátoros ünnepeken független. (Óriási derűtség.) ez a hírlap a konverziót valósággal dicsőítette. Széll Kálmán volt pénzügyminiszterségéről szól, és felemlíti, hogy Széll Kálmán csillogó beszédeiből kiviláglott a pénzügyi adó-reform, mely ha közelébe értünk szétfoszlott. Az 1881 konverzióról szól, mikor a kamat 6 százalékról 4 százalékra szállt; a megtakarítás így 2,200,000 korona volt, de a tökeveszteség 400 millióról 545 millióra emelkedett. Különös módon csinálják nálunk a hitelműveleteket. Rövid visszapillantást vet az eddigi hitelműveletekre, különösen foglalkozik a Deák-párt fuzióz pénzügyi műveleteivel, melyeket Széll Kálmán pénzügyminiszter vezetett. Valamennyi művelet óriási mértékben gyarapította a hitelező pénzügyi csoport vagyonát. Magyarország lett a hitelezők Eldorádója. Ezzel a csoporttal — szerinte — nem szabad többé összeköttetésbe lépni. Dr. Cheval francia szaktekintély „élődi tényezőknék” nevezte az e fajta hitelező csoportot. (Ugy van i Taps a középén.)

Ezt a szerződést nem ismerjük, senki se ismeri. De jön az előadó ur s azt mondja, hogy jó ez, fogadjuk el az ő

becsületes szakállára. (Derűtség.) Ez a javaslat a bécsi börzére való, nem a parlamentbe. Ez uzsorakölcsön. A kölcsönöket törleszteni kell. Tündöklő példa erre Anglia, ahol az államadósságot folyton törlesztik. Mi azonban visszaesünk a pénzügyi mizériákba. Nem vagyunk képesek törleszteni, mert ott van a kvóta, a hadügyminiszter követelése. Az a nyomorult nép nem bírja már a terhet, kivándorol. Mi is így folytatjuk, nem marad az országban más, mint a t. szabadelvű-párt s aztán a pénzügyminiszter ur hegedűszónál eljárhatja a bankárokkal a kállai kettőst. (Derűtség, éljenzés a középben) Szünet.

Simonvi Semadam Sándor rövid felszólalása után **Lukács** László pénzügyminiszter kijelenti, hogy az ellenzékől nem a bizalom alapján kívánta megszavazni a javaslatot, hanem az ország fontos pénzügyi helyzete érdekében. Hogy a többség részéről nem történt felszólalás, annak nem az oka, hogy nem mert senki sem vállalkozni a védelmére, igenis akartak, de...

Beóthy Ákos. Letiltották őket.

Lukács László: Ez nem áll, ez azért történt, mert a javaslat tárgyalásának meghosszabbításáért a felelősséget nem vállalhatta volna el. **Simonvi Semadam** Sándornak aggályait eloszlatja, azután **Beóthy** Ákos szavaival polemizál. **Beóthy** Ákos azt mondta, hogy nem ismeri konverzió tételeit és ismeretek hiányában mégis elítéli azt. **Rakovszky Beóthyvel** együtt a nyilvános aláírással való konvertálás mellett érvel azzal, hogy Budapest város is ezt tette. Igen ám, de ott 37 millióról volt szó, itt meg 1038 millióról, amely összeget összehoznunk nem lehet.

Molnár Jenő: Fizessük a felét, a többi aláírásra.

Lukács László rátér arra, hogy több oldalról felhozott az, hogy a lapok hozsánát zengtek a konverzióknak. Amennyire ő tudja ez nem áll, mert a lapok pártkülönbség nélkül nyilatkoztak a konverzióról, de legyen bármiképp, azt jegyzi meg, hogy neki a sajtóval semmiféle összeköttetése nincs és nem is akart volna senkire sem ezen ügyben befolyást gyakorolni. Rátér arra a vádra, hogy a kormány titkolózik, amit abból következtetnek, hogy a kormány a szerződést nem terjesztette a ház elé! Ez nem is történt még sehol és soha. Sőt volt olyan konverzió, melynek megszavazása a ház elé terjesztett, mielőtt még a szerződés megkötötték pedig az a konverzió, sokkal messzebb menő volt, mint a mostani. Különbelt annyi adat, mint most, sohasem állott a bírálók rendelkezésére. Ezek az adatok a képviselőház bizalmi letéteményesének, a pénzügyi bizottságnak adták át, mely minthogy ülései nyilvánosak — az érdekelteknek rendelkezésére bocsátott. Szűllő Géza és Okolicsányi fejtegetését is megczáfolja, adatokkal és arra a következtetésre jut, hogy a konverzió a jelen körülmények közt a legjobb és mint mindig, ugy most is.

Saját erőnkkel nem csinálhatjuk meg a konverziót. Közel jövőben bekövetkezik a valutarendezés, miután azt nem is lehet halasztani tovább. A valutarendezésre pedig a konverziót nagyon alkalmas előkészítésnek tartja. Kéri a javaslat elfogadását. (Helyeslés.)

Zárt ülés.

Lovász Márton zárt ülést kér, a mire:

Dániel alelnök elrendeli a karzatok kiürítését.

Lovász Márton kéri, hogy a kormány terjessze elő a szerződést.

Lukács miniszter a szerződés bemutatását lehetetlennek tartja a konverzió-nális üzlet érdekében. Az állam is részesedik a haszonban s ily szerződést sohasem tettek közzé zárt ülésben. Nincs meg a garancia a kellő titoktartásra. Annak idején a bizottságban minden lényeges pontot ismertették.

Vádak a néppárt részéről.

Rakovszky: Biztosítja a minisztert arról, hogy a szöveget titokban fogják tartani; azonban ismertetni kell, mert azt suttogják, hogy a pártkassza is kap a haszonból.

Beóthy Ákos nyílt ülésben kéri a szerződés bemutatását.

Rakovszky kudarcza.

Szell Kálmán nem barátja a zárt ülésnek. A szerződés bemutatása fölösleges, a lényeges dolog az, hogy hét milliót megtakarítsanak a konverzióval. **Rakovszky** gyanúsít, pedig **Lukács** bemutatja a szerződést, mert a pártkasszába egy fillér sem megy. Minden haszon az államkincstáré, a ki mást mond az hazudik. (Zajos éljenzés.)

Beóthy Ákos újból kéri a szerződés bemutatását.

Miután **Szell** Kálmán kijelentette, hogy ezt sehol még meg nem tették a zárt ülés véget ért.

Nyílt ülés.

Lukács László pénzügyminiszter, miután az elnök a nyílt ülést újból megnyitotta, újabb egy havi indemnitásról szóló javaslatot terjesztett be. Az ülés fél 4-kor ért véget.

A főrendiház ülése.

Budapest, márczius 8.

Csáky Albin gróf elnök előbb **Goldis** János püspök haláláról emlékezett meg, majd **Tisza** Kálmán omlékét örökítették meg jegyzőkönyvileg és jóváhagyták az elnökségnek a gyászoló családnak intézett részvétlívát.

Latinovits János jegyző tudatta ezután a miniszterelnök átirata alapján a főrendekkel **Hegeud** Sándor lemondását és **Horvátszky** Nándor miniszteri kinevezését. Ugyancsak tudomásul vették a főrendek azt is, hogy **Mohay** Sándor dr. lett az igazságügyi államtitkár.

A képviselőház elnökének átiratait intézték el ezután, majd a mentelmi bizottsághoz utasították a budapesti főügyészség átiratát, melyben **Batthányi** Elemér gróf főrendiházi tag mentelmi jogának felfüggesztését kéri. Kimondották ezután, hogy **Bánhid** Sándor bárót törlik a főrendek sorából és **Vay** Gábor grófot a királyi meghívó levél alapján fölveszik a főrendek sorába.

A mentelmi bizottság jelentése került ezután tárgyalásra, mely **Batthányi** Elemér gróf kiadását megtagadja. E jelentés ellen.

Gyulay Pál emelt kifogást azzal, hogy e javaslat prejudikál s így el nem fogadható. Ezzel szemben **Majthényi** László báró a bizottság javaslatát védelmezte és elfogadásra ajánlotta. A főrendek többsége erre **Batthányi** Elemér gróf kiadását megtagadta.

Vita nélkül vették ezután tudomásul, illetve fogadták el a dunántúli helyi érdekű vasutakról, a vármegyei póthitelről, a Horvát-Szlavon leszámolásról, az 1900-ik évi zárszámadásról, a Csorba-tói birtokvásárlásról, a Romániával kötött kiadatási eljárásról, valamint a krajovai

alkonzulátus biráskodásai hatásköréről szóló törvényjavaslatokat.

Még **Czorda** Bódog és **Révay** Simon báró tették le mint az országos fegyelmi bizottság tagjai az esküt majd **Csáky** Vidor gróf esküdött fel, mint az igazoló bizottság tagja és ezzel az ülés véget ért.

A NAGY VILÁGBÓL.

Angol-bur háboru.

A békekötési kísérletek újra megindultak. Ezuttal bur részről s így mint londoni lapok írják — nincs kizárva, hogy már legközelebb megszűnik az öldöklés Transzvámban: **Wessel** boér delegált maga is ily értelemben nyilatkozott egy belga újságíró előtt.

Anglia.

Angol lapok óriási szerencsétlenség hírért közlik. A **glasgowi** labdarugók versenyén hétfőn az egyik emelvény összeomlott és **háromszáz** embert maga alá temetett. **Huszan** meghaltak, **kétszázötven** heven sulyosan megsebesültek. A versenyt 80.000 ember nézte végig s az óriási pánik mellett szerencse, hogy a katasztrófa több áldozatot nem követelt.

Törökország.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a zavargások ismét megújultak és két bataillon utban van. Novibazárban az üzletek zárva s az izgalom nő.

Debreczen város közgyűlése.

— Második nap. —

— (Saját tudósítónktól.) —

A gyűlés második napján is élénk érdeklődés mutatkozott a törvényhatóság tagjainál. Kilenc óra után nyitotta meg a gyűlést **Puky** Gyula főispán. A gyűlésnek nagyobb vitát provokáló tárgya nem volt és az egyes tárgyak gyorsabban perdtültek le, mint tegnap.

A költség-előirányzat.

A gyűlés első tárgyát, mely az 1902. évi költség-előirányzat egyes kiadási tételeinek lejjebb szállításáról szól, az erre vonatkozó tanácsi javaslattal együtt **Vecsey** Imre tb. főjegyző olvasta fel.

Freund Jenő dr. még több tétel kihagyását indítványozza.

Komlóssy Arthur indítványozza, hogy még a megürült irnoki állás után járó fizetés is a nyugdíj-alaphoz csatolassék. Ezután a közgyűlés a költség-előirányzatot egyhangulag elfogadta.

Kérvények elintézése.

Az országos református tanáregyesület szervezőbizottságának tanácsi javaslattal ezer korona segély szavaztatott meg. A debreczeni önkéntestűzoltó-egyesület fennállása 25 éves fordulójának megünneplésére erkölcsi és anyagi segély nyújtást kér. A tanács méltányolva azt az önzetlen, nemes munkásságot, melyet az önkéntes-tűzoltó egyesület kifejt, ajánlja, hogy az önkéntes-tűzoltó-egyesület negyedszázados fennállása alkalmára ezer korona segély adassék.

Ory Mihály felszólalt ellene s azt mondja, hogy a városnak nincs erre pénze. Mulassanak a tűzoltók ha tetszik, a saját pénzükből.

Herczegh János hasonló szellemben szólal fel, míg **Boczkó** Sámuel főkapitány ajánlja a tanács javaslata elfogadását.

Berger Jenő is ajánlja a javaslat elfogadását. **Komlóssy** Arthur kifejti, hogy a tűzoltóság nagyobb része nem fizetésért teljesíti kötelességét. Elismeréssel adózik

a tüzoltóságnak és ajánlja a javaslat elfogadását.

Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester azt mondja, hogy a tüzoltóságnak úgy sem lesz elég az az ezer korona s valószínűleg gyűjtőveket bocsátanak ki. Akkor **Ory** Mihály is adakozhatik.

Juhász Ignác a közgyűlés méltó esodálkozására a tanácsi javaslatban foglalt összeget kevésnek tartja ugyan, de megszavazza.

Ezután a tanács javaslata 36 szavazattal 20 szavazat ellenében elfogadtattott.

A *homonnai* állami faipar szakiskola hivatkozással az ipar terén kifejtett működésére, kéri, hogy egy debreczeni ott tanuló növendék részére tegyen a város évi 300 koronás alapítványt. A tanács javasolja e kérelem teljesítését s a közgyűlés el is fogadta.

Az *Alföldön* a tüdőbetegek részére felállítandó szanatórium-egyesületbe pártoló tagként száz koronával belép a város. Ez intézmény nagy horderejű fontosságát Dr. **Ferenczy** Gyula fejtette ki s kevésnek tartja a 100 korona adományt. Utasítatni kéri a tanácsot, hogy a várme-yével karöltve járjon el abban a tekintetben, hogy egy ily szanatórium itt is felállítható.

Roncsik Lajos főszámvevő nem helyesli, hogy szanatórium állíttassék fel az *Alföldön*, mert ez nem gyógyítaná, de terjeszteni a tüdővést.

Elnöklő főispán feltette a kérdést s a tanács javaslata egyhangulag elfogadtattott.

Popper N. János adósa volt a városi nyomdának, meg is tették ellene az eljárást, de miután vagyona nincs, be nem vehető rajata. A felügyelőbizottság törlésre ajánlja a követelést és a közgyűlés el is fogadta ezt.

Helypénzek megállapítása.

Ezután a *Simonffy-utcai* piacz árubódéinak és kirakó helyei használati díjának megállapítása következett. A helypénz a mérnöki hivatal javaslata szerint 30 %-ban állapítatik meg. A javaslat elfogadtattott. Egyidejűleg ezzel a *Degenfeld-téri* árubódék helypénztétele is ujlag megállapított.

Freund Jenő kérde, hogy a bódékat kibérelt szegény iparosok nincsenek-e kitéve egyes tisztviselők önkényének s hogy azok érdekei kellőleg megvannak-e védve. A főmérnök a kérdésre megnyugtató választ adott.

Diszszászoló.

A debreczeni Függetlenségi Kör kérvényt adott be a tanácshoz, melyben diszszászolójára a város címerének alkalmazhatását kérelmezi. A tanácsi javaslat alapján elfogadtattott.

Ur-kocsisok.

Az urkocsisok szövetkezete pályátér czéljaira egy terület átengedését kérelmezi. A tanács a kérelmet elfogadásra ajánlja s területül a lóvásártér északi részén 6 k. hold földet ajánl az urkocsisok szövetkezetének megadni. A tanács javaslata elfogadtattott.

Eladó birtok.

A városi tanács a *Kovács kaszárnya* ondódi földjének elidegenítése iránt tett előterjesztést. Az ügy tárgyalása a következő közgyűlés napirendjébe lesz felvéve.

V. Nagy Gusztávné a tulajdonát képező majorsági földről a város javára bekebelezett szorgalmi jog törlését kéri. Eiszrevétel nélkül elfogadtattott.

Ezután egy fegyelmi ügyben tett jelentést a polgármester, majd szabadságidőkre vonatkozó kérelmek fogadtattak el.

Özvegyi segélyekről szóló kérvények s bábaoklevelek kihirdetése után a közgyűlés a főispán éltetésével véget ért.

Egyházmegyei gyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

A *debreczeni* ev. ref. egyházmegye tegnap tartotta meg tavaszi közgyűlését: *Dávidházy* János esperes és *Nadányi* Miklós elnökle mellett. *Dávidházy* elnök megnyitván az ülést, részvétét fejeszte ki *Tisza* Kálmán, gróf *Ráday* Gedeon, *Némethy* Lajos halála felett. Emléküket jegyzőkönyvileg örökíti meg az egyházmegye

Egyhangulag elfogadták az esperes jelentését azon intézkedésekről, melyek a belhivatalnokok személyében történt változásokat rendezik. Az egyházkerületre rendes képviselők lettek a régiek: *Szele* György, *Biber* József, *Fráter* Barna, *Nagy* Ferenc; póttagok *Miskolezy* László és *Bernáth* István.

Az 1901 évi egyházi és iskolarajzi adatok tudomásul vétele után az esperesi számadás következett, majd *Kovács* Lajos számadása a pénztár állapotáról és *Ritók* Istváné a tanítók számintézetéről. Az idei költségelőirányzatot megállapították. Dr. *Orbán* József egyházmegyei ügyész lemondván, ideiglenesen Dr. *Dávidházy* Imre lett az ügyész. Új ügyét a jövő tavaszi gyűlésen választanak. *Krausz* Sámuelné adományának ügyét (rendkívüli tárgy) a vizitáció kanonikára bízták.

Az imaházak berendezéséről és minden egyházi funkcióknak rendes lelkészekkel való betöltéséről szóló jelentések tudomásul vétele után a presbiteri jegyzőkönyveknek, a levéltárnak, a *Mária-Teréz* alap kezelésének a pénztárvizsgálatnak, a takarékpénztári könyvek és apróbb pénzkészletek tökéletesítésének ügyét intézték el.

A délutáni ülésnek mely fél hat órákor kezdődött, legfontosabb tárgya a *csapó utcai új templom ügye* volt, 1874-ben létesült a *Vécsey-Bruckner* féle alapítvány, mely a *csicsogói* (Arpád-téri) új református templom felépítésére tette. Az adományozott telekből a *Trnka* malom helyét már öt-hat éve eladta a presbitérium, anélkül, hogy az egyházközségi gyűlést eziránt megkérdezte volna.

Emiatt hosszú, két órás vita fejlődött ki. Voltak sokan, akik tiltakoztak ez eljárás ellen; de többen, kik helyeselték azt, mint egyetlen módot arra nézve, hogy az új templom mennél előbb elkészülhessen. A telek értékesítésével a *csapó-utcai* lakosok régi óhajta és lelki szüksége teljesül. Ily módon valószínű, hogy egy-két év múlva az *ötödik* református templomban is dicsérhetik a hívők az Urat.

Több, az egyház beléletére nézve igen fontos, ügy elintézése után a gyűlés esti nyolcz óra után véget ért.

NAPI HIREK.

Naptár. Április 9 szerda; Protestáns: *Dömötör*; R. kath. *Dömötör*; Gör. kath. *István*; Izraelita: *Visán* 2.

— **Dr. Bacsoni Lajos utóda.** A jog-akadémia közigazgatási tanszékére benyuj-

tott pályázatokat a püspöki hivatal már átutalta a jogi kar dékánjához véleményezés végett. A pályázatok innen a főiskolai igazgatótanács elé kerül, mely majd a május 21-iki egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti az ügyet döntés végett. A közgyűlésen egy tizenhat tagból (nyolcz az egyházkerületből, nyolcz a *debreczeni* egyháztól) ad hoz választott küldöttség határoz a tanár-választás ügyében.

Javító és pótkollokviumok. Alig nyitlak meg a kollegium kapui a husvétii pihenő után, máris vizsgára szólítják a szegény diákokat. No azokat, akik ös-jogászok, vagy öreg theologusok. Mint az akadémia rektora hirdeti, a javító- és pótkollokviumok e hó 12-én lesznek.

— **Köszönet nyilvánítás.** Az egyetemi hangverseny rendező bizottsága mind azoknak, a kik közreműködésökkel az előadásnak erkölcsi és anyagi sikerét előmozdítani kegyesek voltak, hálás köszönetét nyilvánítja; kiemelvén különösbben azt, hogy az elszámolásnál megmaradt 664 korona 10 fillér tiszta bevétel az egyetemi alapokat kezelő debreczeni ref. collegium pénztárába lett beszolgáltatva. Ezen bevételi maradványban be van foglalva dr. *Ujfalu* s *Józsefné* urnőnek 12 kor, dr. *Bakonyi* Samu urnak 10 kor. és *Komjáthy* János urnak 43 korona nemes szívü felülfizetése is, *Debreczen*, április 7. a rendezőség.

— **Felolvasó-estély.** A *debreczeni* kereskedő-társulat e hónap 10-én csütörtökön a társulat dísztermében felolvasó estélyt rendez, melynek sorrendje a következő: 1. Az ókori kereskedelem története. IV. rész. Az ókori Róma kereskedelme. Irta és felolvassa *Csiky* Lajos theol. dékán. 2. Barangolás a mörök földjén. (Marokkó, Algerie, Tunis és Tripolis) 70 vetített kép nyomán szabadon előadja: *Szójka* Gyula kereskedelmi tanintézeti tanár. — Kezdeté este 8 órákor.

— **Tisztújító közgyűlés.** A kereskedő ifjak önképző-egyesülete tegnap tartotta meg tisztújító közgyűlését *Sesztina* Jenő elnökle alatt. Előbb az évi jelentést és zárszámadásokat fogadták el, majd az egyes indítványok letárgyalása után a tisztújítás következett, melynek eredménye a következő; Elnök: *Sesztina* Jenő. Jogtanácsos: Dr. *Abrahám* Dezső. Alelnök: *Bárdos* Géza. Titkár: *Barra* Gyula. Pénztárnok: *Hochfelder* Jakab. Háznagy: *Glosz* József. Első jegyző: *Groskó* György. Másod jegyző: *Szücs* Gusztáv. Első könyvtárnok: *Szepe* Lajos.

— **Adófizetők figyelmébe.** A városi adópénztár ezuton tudatja a közönséggel hogy hivatalos helyisége e hó 9-én és 10-én takarítás miatt zárva lesznek.

— **Legényavatás.** Szombaton folytatják a sorozást, mely alkalommal a vidékiekre kerül a sor és pedig szombaton, 12-én az egyedi, *tiszacsegei* és *mikepéresi* legényeket; 14-én a *balmazújvárosi* első és második korosztálybelieket; 15-én a *balmazújvárosi* harmadik korosztálybeliek valamint a *hajdusámsoni* és *vámospéresi* legények kerülnek sorra; 16-án a *hajdudorogi*, *Téglási*; 17-én pedig a *hajduhadházi*, alsó-és-felső-józsai legények állnak a sorozó bizottság elé. A sorozást ezuttal is a „Korona” vendéglő nagytermében tartatnak meg.

— **Ingatlanok forgalmi kimutatása.** Az elmúlt héten *Debreczen*ben a következő birtokok cseréltek gazdát: 1., *Helmeecz* István és neje veszik *Dörgő* György és nejétől a *debreczeni* 4839. sz. tjkvben. 50146—2. hrsz. a felvett vargakeri ingatlant 1920. — koronáért. 2.,

Varga István és neje veszik Reich Sándortól a debreczeni 6690. sz. tjkvben. 4650/a. hrsz. a. foglalt hatvan-utcai kerti szőlőt 2340. — koronáért. 3., Csáki Sándor és neje veszik Bakonyi Sándor és nejejétől a debreczeni 8177. sz. tjkvben. 4847/21. hrsz. a. foglalt ingatlan 1660. — k. vételárért. 4., Csontos József és neje veszik Sarkány Sándornétól a debreczeni 8632. sz. telekjvben. 6240. hrsz. a. foglalt ingatlan 3600. — k. vételárért. — 5., Balogh Lajos és neje veszik Ilyés István és társaitól a debreczeni 6637. sz. tjkvben. A + 1. 2. sz. a. foglalt birtokból az eladók birtokjuralékát 300. — koronáért.

— **A tűzoltó honvédek.** A harmadik honvédgyalogezred ötven köztvéze tanulja a tűzoltás mesterségét az önkéntes tűzoltótestület csapó-utcai laktanyájában. A tanítást Publik Ernő helyettes parancsnok, tanfolyami előadó végzi, ki ugyancsak most foglalkozik a jegyzői tanfolyam kilenczven halgatójával is, a kik a tűzoltás elméleti részével végezve — most kezdik a gyakorlati tűzoltás tanulmányozását.

Megvadult lovak. Rosenbergné Albertné és fia butorszállító fuvarosa tegnap délelőtt a Tiszapalota előtt megállt a szállító-fogattal. Egy kis dolga akadt az üzletvezetésénél s ez időre magukra hagyta a jóvőre állatokat. A lovak megriadtak valamitől s vad futással indultak a Nagytemplom felé. Szerenese, hogy bátor emberek hamarjában megfékeztek őket, mert szerenésatlenséget okozhattak volna a nagy tömegben vásárló közönség között. A fuvaros ellen panaszt jelentettek be a rendőrségnél.

— **Szerelmes Debreczenbe.** Morvatország a hazája Wittaschek Johann országjáró csavargónak. A jó Isten a tudója, mikor és mimódon vetődött Magyarországra, mert a magyar nyelvet csak keservesen töri. A derék morvában erős szeretet keletkezett Debreczen iránt s mint maga is állítja, itt érezi magát jól. Csak az a baj, hogy Debreczenben nem igen méltányolja a hatóság e jeles indulatot, mert morva atyánkfia törvénybeütköző eseményeket csinál. Tegnap megint csavargásban találtak s minekutána már többször ki volt tiltva a városból, a rendőrség békiserte a bünyű-osztályhoz, hol szigorú büntetésben fog részesülni.

Bőr helyett bőrtön. Soha sem tudja az ember, mi vár reá, hogy mire kél reggel. Debreczeni Kálmán érmihályfalvai cipész is szomorúan tapasztalta e mondás igazságát. Bezónázott tegnap Debreczenbe, hogy bőrt vásároljon s ez igyekezete közben összekerült egyik ivóba, hol addig beszélgettek a jóízű boroeska mellett, hogy a bőr ára teljesen eluszott. Debreczeni kegyetlenül berugva jött ki az ivóból s előfogta az önvád, hogy elitta a bőrárat. Volt néhány arany és ezüst értékű tárgy nála s elvitte a zálogházba, hogy e révén szerzi meg a bőrt, de mivel ott nem adtak annyi pénzt az értékű tárgyakért, mint ő óhajtott, olyan patáliát csapott, hogy rendőrségséget kellett igénybe venni. A rendőr felkísérte a részeg férfit a bünyű-osztályhoz, hol alkalmas helyre tették, míg mámorából kijózanul.

— **Polgári Kerékpáros Egyesület hangversenye.** A polgári kerékpáros egyesület tegnap este tartotta meg szombatról elhalasztott hangversenyét az érdeklődők nagy részvétele mellett. Kiss Béla nyitánya után egy műkedvelőkből álló férfi négyes adott elő dalokat nagy, precizitással. Markovits Rózsa szép technikával játszott zongorán. Ezután Komlóssy Emma, szintársulatunk szubrettje énekelt nagy tetszés mellett néhány magyar nótát. Az elfoglalt Faragó Ödön helyett Békffy Lajos fiatal tenoristánk ugrott be szép sikerrel. Nagy András énekszámaival aratott élénk tetszést. Hangverseny után társasvacsera következett, mely a késő éjjeli órákig tartott.

— **Sturm és a néppárt.** Ki ne ismerné a legvidámabb legfürgőbb és legelmésőbb félhivatalost: dr. Sturm Albertet? A ki nap nap után komoly, hivatalos mezben egy nyaláb czáfolattal jelenik meg a nyilvánosság előtt, de a kinek komolysága csak a tentáig tart. Azontul a legvidámabb bohém.

Ma ismét mulatatta a folyosót.
— Miért nem jöttek el a Széll bankettre?
— kérdezte Förster Ottótól a legszemélyesebb néppárti képviselőtől.
— Mert potyajegyünk nem volt. Tiszára azért.

— Vettem volna önöknek, ugyanis csak 22-en vannak! — Mond, 25-en, 25-en! — 25-öt is érdemelnek! — vágott vissza nagy derűtlenség között a kis Sturm.

— Kicsi maga ahoz!
— Kicsi a bors, de erős!
— No hát evvel nem lehet birni, — szölt Förster és nevetve hagyta ott a mulatozó társaságot.

— **Tűz a tejsarnokban.** A külső vásártér 4. szám alatt levő központi tejsarnokban egy eseléd gondatlansága miatt tűz ütött ki, Szerenésére Strompach József és Zombor Károly éppen arra mentek el, kik észrevették a tüzet és hamarosan az oltáshoz láttak. Sikertült is nekik lokalizálni a tüzet, mielőtt a tűzoltóság megérkezett volna. A két ifju tette dícséretet érdemel, mert sok gyúlékony anyag volt a tejsarnokban, mely az ő munkájuk nélkül meggyuladt volna.

— **Tornászok közgyűlése.** A Debreczeni Torna és Kerékpáros-Egyesület vasárnap folyó hó 13-án délután 4 órakor a tornaacsarnokban rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai ez uton meghívattak. A gyűlés tárgya a választmány előterjesztése a Sporttér berendezéséhez még szükséges költségnek kölcsön utján való előteremtése iránt.

— **Dalestély.** A kereskedő ifjak önképző egyesületének dalköre mint már jeleztük e hó 12-én szombaton dalestélyt rendez a Bika-szálló disztermében. A dalestély változatos műsorral van összeállítva. Közreműködnek az est sikeréért Bernáth Gizella kisasszony ki cimbalmon fog játszani, továbbá Géva Veronka kisasszony és Nagy András ev. ref. énekevezér. Az estélyre szóló meghívók Somossy László elnököl és Erdélyi István dalegyleti titkárnál vannak.

— **Eljegyzések.** Az anyakönyvvezetői hivatalban tegnap a következő eljegyzések jelentettek be: Reschofszy Dávid izr. Bernáth Etel izr. Hadhacsak Jakab r. kath. Borbély Etel r. kath. Netteschein Gusztáv ág. ev. Borbély Mária r. kath.

— **Eltüntetett csizmak.** Nem a hajdani híres Boscő eszelekedte meg ezt a

művészetet, mert ha tőle kerül ki, nem lett volna nagyobb baj belőle. A bűvész ha eltüntet valamit, vissza is tudja varázsolni. Böszörményi Lajosné csizmaí aligha varázsolja vissza, aki eltüntetette. A csegei vásárra ment el egy szekér új csizmával s mikor a vásárról visszatérőben volt, a balmazújvárosi határban eddig ismeretlen tettesek 17 pár csizmát eltüntettek a szekéréről. Böszörményiné csak itthon tudta meg a károsodást. Azonnal jelentést tett a rendőrségnek, mely nyomozást indított a csizmak eltüntetői ellen.

— **Halálozások.** Tegnap a következő halálozások történtek városunkban: Lehoczky Lajos 46 éves. Csósz József hadházi lakos 36 éves. Szilágyi János 9 éves, Sipos Mihály 44 éves.

x. Örvedetes jelenség, hogy reklámmal silányáru nem lehet a forgalomban állandóan megtartani, mert a közönség mai felvilágosodottsága mellett egyedül csak a jóáru érvényesülhet. Erre támaszkodva mint *tősgyökerező magyar gyáros* ajánlom a legújabb francia módszer szerint készített kitűnő **Pármái ibolya szappant**, mely a frissen szedett ibolya gyöngéd, kedves illatával bír s egy újabb módszer szerint hozzáadott bőrtönomító s üdítő szerrel készítve, oly kiváló mosdó szappan, hogy minden külföldit háttérbe szorít. Rendkívül szolid hatásánál fogva a *legérzékenyebb arczbőrűek* is nagy sikerrel használják. 1 drb. 80 fill., 3 drb. 2 k. 20 f. Készítője: **Szabó Béla** gyógyszerész, pipere-szappangyáros *Miskolc*zon Főraktár: **Debreczenben Kálnai Lipót** urnál. Ugyanott kitűnő gyermek szappanom s más mosdó szappanaim 20 fillértől lefelé kaphatók.

„**A Párisi Divat áruházában**“ a m. kir. főposta mellett. Tavaszai újdonságok! meglepő választékban érkeztek, Kabátok, Angol Gallérok, Palletók, Bluozok, Diszített női Kalapok, Napernyők, Gyermek és leány ruhácskákban és felöltőkben 2 évestől egész 14 évesig remek különlegességek.

x A hölgyeknek mindig nagy gondot okoz a toalette. ennek egyik legfőbb kelteke a mellfüző (mieder), mely széppé, plasztikussá teszi a termetet, még azoknál is, kiknél a szabályos forma nem adatott meg. Önök azt hiszik, hogy ezt bármint fűzővel elérhetik? Nem. Azon külföldről beözönlő fűzők nem hogy esinossá tennék a termetet, de egészségi szempontból ártalmasak. Orvosi vélemény szerint ezek a testhez szabálytalanul simulnak és így megátolják a vérkeringést, amelyből leggyakrabban a legnagyobb betegségek származhatnak. Ezt elkerülhetjük és a külföldre sem küldjük pénzünket. Van Debreczenben Goldstein Karolinának (főter, Biederman palota) egy kitűnően berendezett mellfüző (mieder) gyára, a hol csak mérték szerint készülnek a mellfüzők; tehát egészségi szempontból teljesen megfelelnek az orvosi szabályoknak. Különböen a gyár már számtalan nagy szaktekintélytől bir elismerőlevéllel. Mellfüzők a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig hat óra alatt elkészülnek.

Debreczeni I.-ső Temetkezési Egylet

Beiratkozni lehet **Csapó u. 45. és Jókai u 14.**

mint szövetkezet, védnök mint diszelnök **Dobeczky Sándor** orsz. gyűl. képviselő. Igazgatók **Kánya Lajos, Iklódy János** s dr. **Király Péter** jogtanácsos. Pénztárnok **Varjassy Gyula.** Ellenőr **Schaff János.**

VIDÉKI HIREK.

— **A bosszu műve.** Hajdu-dorogi levelezőnk ad hirt nekünk az alábbi esetről. Nagy haju Ferenc ottani lakosra régóta irigykedik a falu több legénye azért, mert Nagy egy szép parasztleányt szeretőjévé tett. Emiatt őt a múlt hét egyik éjszakáján, mikor hazafelé ment, megtámadták az utcán s agyba-főbeverték. A dorogi csendőrszorgalmasan nyomozott a tettesek után. Végre is tegnap sikerült Kovács Ferenc ottani őrmesternek kideríteni a verekedés hőseit Szilágyi János és nyolcz legénytársa személyében. A tettesek beismerték tettüket, s ügyük most a debreczeni kir. ügyészségnél van.

— **Rablóyilkosság.** Mint Gyöngyösről táviratozzák tegnap Braun Sándor 32 éves csongrádi kereskedőt, hajnalban vasúthoz menet hasba lötték és kirabolták. A nyomozás széles körben folyik.

— **Öngyilkos kereskedősegéd.** Wiener Leó 18 éves budapesti kereskedősegéd az éjszaka a Szerecsen-utca 31. sz. alatt levő Mignon-szállodában szíven lőtte magát és meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Az öngyilkos fiatalember szerelmes volt egy szoboszlói leányba, akivel egy éjjeli mulató-helyen ismerkedett meg. A leány viszonzta is a fiatalember szerelmét, de a férfi szülői nem egyeztek bele, hogy a fiatalember feleségül vegye a könnyűvérű hölgyet. Ez keserítette halálra a 18 éves fiatalembert, aki Wiener M. Erzsébet-tér 18. sz. alatti papirkereskedő fia.

A BIRÓ ELŐTT.

A részeg ember pénze. Ifj. Bihari János debreczeni termény-kupecz tengerit ment vásárolni egy szép tavaszi napon. Utközben azonban jónak látta, hogy betérjen kicsinyég a koresmába is. Ott vidám kompániára akadt, melynek körében megfélekedett a vásárról és ott maradt késő estig a koresmában. Innen egyik szerfeleit jó ismerőse, Bakó József kísérte haza, aki le is fektette őt lakásán. Bihari másnap reggel bámulva vette észre, hogy kétszáz koronája eltűnt. Bakó Józsefet aztán feljelentette, hogy ő lopta el pénzt, miközben hazakísérte. A törvényszék nem látta bizonyítottnak Bihari vádjának alaposágát s ezért Bakót felmentette. Bihari uram valószínűleg a koresmában vesztette el a pénzt.

Tolvaj csemete. Miskolczy Gyula tizenhároméves bősörményi fiu husz koronát lopott el gazdájától, Török Mártontól. A debreczeni törvényszék emiatt hat heti fogházra ítélte a fiatal tolvajt, még pedig olyképen, hogy büntetését javítóintézetben kell eltöltenie. Legérdekesebb a dologban az, hogy a jeles csemete apja maga kérte tegnap a törvényszék bírját, hogy tartsák ott továbbra is a fiát, mert javíthatatlan rossz fiu.

A ki nem vigyáz a kuttyájára. Tóth Jánosnak a Szent-Anna-utcai Báránykoresma mellett van a sertéshizlalója. Éjszakai betörésektől hatalmas kutya védte a telepet, melyet azonban gazdája szabadon eresztett már korán este. Egy szegény mesterember áldozata lett a Tóth János gondatlanságának. A vérhez, harapáshoz szokott kutya egy délután bele-

harapott a czombjába és azon súlyos marási sebet ejtett. A debreczeni kir. törvényszék dr. Oláh Miklós bíró elnöklete alatt tegnap tárgyalta az ügyet és Tóth Jánost ötven korona pénzbüntetésre ítélte.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET

Heti műsor.

Csütörtök: bérlet 152-ik szám „B” A Kis szökevény.

Péntek: bérlet 153-ik szám „C” A pajkos di-
kok. Ezt követi A pillangó kisasszony.

Szombat: bérlet 154-ik szám „A” A modell.

* **Kurucz Feja Dávid.** Tegnap este harmadszor tapsolt a debreczeni színház kedves közönsége Fényes Samu dr. nagyhatású történeti színművének. A szereplőkről s az előadásról ezuttal is jól mondhatunk. Ma negyedszer ismétlik s ezzel egyelőre lekerül a műsorról. Holnap „A kis szökevény” operettet adják.

(—)

Tőzsde.

Gabonatőzsde.

Budapest, április 8.

Buzakinálát kielégítő, vételkedv mérsekelt. Lanyha irányzat mellett 21,000 métermázsa került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek közül rozs 5 fillérrel olcsóbb, a többi bágyadt. Idő: szép.

Délutáni zárlat: 4 órakor.

Buza áprilisre	9:07—9:08
„ májusra	9:04—9:05
„ októberre	8:00—8:01
Rosz áprilisre	7:16—7:18
„ októberre	6:58—6:60
Zab áprilisre	7:12—7:13
„ októberre	5:87—5:88
Tengeri máj.	4:87—4:88
„ júliusra	5:05—5:07
Repce aug.	11:80—11:90

TÁVIRATOK.

Krüger családja meghódolt.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

Londonból távirják, hogy Krüger Gáspár, Krüger elnök legidősebb fia Kitchener kezébe letette a hűségesküt. Kivüle Krüger családjának még 24 tagja esküdt hűséget.

A belga királyné nagy beteg.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

A belga királyt Biaritzból sürgősen Brüsszelbe hívták neje betegágyához. A királyné állapota válságos.

Uralkodók találkozása.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

Junius havában nagy flottagyakorlat lesz Pétervárott, a Néván. A gyakorlaton számos európai uralkodó vesz részt illetékes helyeken politikai színezetet is adnak e találkozásnak. Eddig Vilmos német császár, Edvárd angol király, Ferdinánd bolgár fejedelem és az aosztai herezeg tudatták eljövetelüket.

Amerikai magyarok tiltakozása.

(A „Szabadság” eredeti távirata.)

Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke az Amerikában élő magyaroktól számos levelet kapott. Az új világban

élő honfitársaink hevesen tiltakoznak Veszelszky tót nemzetiségi képviselőnek a Házban elmondott beszéde ellen. Veszelszky azt mondta ugyanis, hogy az amerikai magyarok iskoláit, egyházait, egyesületeit és újságjait Oroszország pénzezi.

A GYERMEK.

Regény;

Irta: **Boy-Ed Ida.**

Fordította: **Gelsei Gyula.**

2.

(Folytatás.)

— Hol van Ella? — egészítette ki Willibald. Kérdezd csak egészen bátran. Mért ne beszélhetnék róla, aki éppen olyan boldogtalan, mint én vagyok? A télen valahol a délvidéken volt, a nyarat valamire a hegyekben fogja tölteni. Hiszen olyan gyenge.

— Egyedül?

— A nejevel.

— És beleegyezett?

— Igen. Azt hiszem. Nem tudom — szólt Willibald kipirult arcával; — ő maga, ő mondta ki először a szót — a válás, a szabadság szavát.

— Pedig ha arra a hangos öremre gondolok, amelylyel egykor ez a házasság kezdődött — mondá Rohrmöser a fejét csóválva.

— Igen, szerettük egymást — egyszer — nagyon szerettük. De amikor én múlt év után, anélkül hogy szerelmünk bizonyossága — gyermek — mosolygott volna ránk, ekkor, tudod, olyan sötétség fogott körül bennünket. Az életben nem volt örömünk; elhidegültünk, kerültük egymást. Teljesíttem ugyan azokat a kötelességeket, a melyeket a birtok rám rótt, de csak kedvtelenül, fájdalmas érzéssel. Ismerőseinknek, napszámosainknak minden gyermeke, amely utunkba akadt, napokig tartó zavartságot, lehangoltságot keltett mindkettőnkben. Lassacskán kihűlt a szerelem! Kerültem Elának minden tekintetét, hogy a gyűlöletet ne olvassa ki szememből. De finom gyengéd lelke felismerte a helyzetet. Kimondta a szót és én kaptam rajta; mert a halált, a nyomoruságot láttam magam mellett. Mint minden évben, úgy most is elutazott a fürdőbe; De nem tért többé vissza. Soha többé.

(Folyt. köv.)

Városi Színház

Kurucz Feja Dávid

Történeti színmű 4 felvonásban. Irta: Dr. Fényes Samu.

Személyek:

Feja Dávid, Kassa főbírája — Komjáthy J.
Judit, felesége — — — Tóth Ilonka
Özv. Fejáné, Dávid anyja — Székelyné A.
Böske, Dávid luga — — — Borlányi V.
Gábor, János — — — Olgy Árpád
Raskayné Orsi — — — Komjáthy Z. T.

Kezdeté este 7 és fél órakor.

Kiadó laptulajdonosok:

Dobschorb és Popovits.

Antal Vincze

férfi szabó üzlete
Simonfi-utca 1 sz.

Ez uton is van szerencsém értesíteni az igen tisztelt rendelők és a nagy közönséget hogy a

tavaszi divat szöveteim

legszebb kivitelben megérkeztek, azokból igen szolid árban pontos kiszolgálás izléses kivitelben rendelkezésre állok, a midőn ezt szerencsém van tudatni, egyben kérve a megtisztelő bizalmat részemre fenntartani továbbra is

Vagyok készszolgálatra

Antal Vincze

A Debreczeni tisztviselő egyesületi tagja is.

328 szám.

Az ISTVÁN gőzmalom-társulat

ORLEMÉNYEINEK

ÁRJEGYZÉKE

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül, készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákosként a 85 kilogr.
		kor fill	kor fill	
A.	Asztali dara nagyszemű	31	60	—
B.	" aprószemű	30	60	—
0	Királyliszt	30	60	—
1	Lángliszt kivonat	30	60	—
2	Elsőrendű zsemlyeliszt	28	60	—
3	Zsemlyeliszt	27	60	—
4	Elsőrendű kenyérliszt	27	20	—
5	Közép kenyérliszt	27	—	—
6	Kenyérliszt	26	80	—
7	Barna kenyérliszt zsákkal	25	20	—
7 ¹	" " II.	22	20	—
8	Takarmányliszt	11	80	—
11	Finom korpa zsákkal	9	—	—
11	" " zsák nélkül	8	60	—
12	Durva korpa zsákkal	9	—	—
12	" " zsák nélkül	8	60	—
	Csírke buza zsák nélkül	7	60	—

A zsákok súlytartalma. — tetsuylt tisztasulynak véve;

A. B. 0—6. számig 85 kiló.
7. és 8. szám 70 "
11. 12. 50 "

Debreczen, 1902. ápril. 9.

MDLXXV

A közlő

izr. husvét ünnepekre

üveg-, porcellán-, zománczozott edényeket és mindenféle

evőeszközöket

ajánl

KASZANYITZKY ENDRE

Debreczen. Piacz-utca 57. szám.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesítettek.

A Beocsini Cementgyárak.

Egyedüli raktára és képviselöte:

Stegmüller Árpádnál

Debreczen, Kölcsei-utca 3.

„Legnagyobb raktár.“

Az építési évad megkezdődött, ajánlom friss portland- és román cementemet (idei gyártmány.) most érkezett friss gipszet, elszigetelő lemezt. Kőbányai sárga és piros díszteglát, a legolcsóbb árak mellett, elsőrendű minőségbe.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek. Telefon 254.

MIHALOVITS J. gyógyszerháza

a "kigyóhoz,"

DEBRECZEN, Főpiacz.

A városházzal szemben.

Ajánlja:

„HARMAT CRÈME“

arczsépitő, es bőrápoló kenőcs, mely teljesen aramatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdészet, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja es fehériti. Kiváló eredményvel használható arcvörösség, mlyfolt, sémör, szeplő, s egyéb bőrtisztítatlanságaiat valamint napégette es szél kifujta arcziál s kőznet.

1 tégely Harmat crème ára: 1 korona
Hozzá való Harmat szappan 1 deb. 70 fillér. Ajánlja továbbá HARMAT ARCPORAT (pouder) mely készítmény az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rontja az arczobort. Kitűnő illata, teljesen aramatlan volta, valamint finomsá ra által vetekedik bármely más hasonló készítménnyel.
Jól tapad, s igen jól fed.

Kapható: fehér, rozsa es crème színbén.
Próbadozoka HARMATPOUDER ára: 50 fill. Nagyobb doboz 1 kor. es 2 kor.

Ajánlja továbbá következő arcporait:
Berlini feltpouder [3 féle színbén] próbadozob 40 fill. nagyobb doboz 1 kor. s 1 kor.
60 fill. Veloutin pouder [3 féle színbén] próbadozob 60 fill. — Nagyobb doboz 4 korona. pn.

!! Üzlet helyiség változás miatt !!

Értesítjük a t. közönséget, hogy a raktáron levő férfi-, női- es gyermek czipők, kalapok, ingek, nyakkendők, legujabb divatu napernyők, blousok, miederek stb.

Május hó 1-ig

minden elfogadható áron

kiárusítattnak.

Tisztelettel

Székely Jenő es társa

Piacz es Miklós-utca sarok.

Gallérok drbjá 10 kr.

Elfenbein és Klein

czipő készítő

Debreczen, Piacz-utca 72. szám.

Ajánlják dusan berendezett saját gyártmányu kész

tiszti-, férfi-, es női

czipőraktárokat

a legolcsóbb árak mellett.

Vidéki megrendelések minta czipő után pontosan eszközöltetnek.

Mérték utáni megrendelések a legujabb divat szerint készíttetnek el.

Prelovsky András

Elsőrangú katonai es polgári szabó üzlete, bel- es külföldi szövetek valamint hadi felszerelési cikkek nagy választéku raktára.

Debreczen, Kossuth u. 4. sz.

Elvállal legujabb szabásu es legnagyobb igényeket kielégítő katonai es vasuti egyenruhákat, polgári öltönyöket, valamint magyar dísz- es viselő ruhákat, papi reverenda, palást es főveget, stb. a legjutányosabb árak mellett, pontos időre eszközöl. Gyász öltönyöket, es vidéki megrendeléseket 24 óra alatt készítek.

Tudatom, hogy az összes

disztárgyakat

melyek menyasszonyi, névnapi ajándékoknak igen alkalmasak

gyári áron

árusítom ki.

Tisztelettel:

IFI. PÁJER JÓZSEF,

üveg-, porcellán-üzlete.

Artézi es szivattyus kutak furására

községek, gyárak, gazdazágok es magánosok részére, valamint saját készítményü szivattyuk felállítására es javítására jutányos feltételek mellett ajánlkozok

Guró Lőrincz

kutiuro mester es vállalkozó ki 16 év lefolyása alatt

220-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések ezimemre Debreczen Varga-utca 20-ik szám intézendők.

APRÓ HIRDETESEK

Minden apró hirdetés, a mely 10 szót tartalmaz, e rovalban husz fillérért lesz közzétéve: Minden további szó közzététele 4 fillérért eszközöljük. Vidéki tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a levélbélyeg a válaszra beküldetik. Vidékiek az utalvány szelvényére is rávezethetik a hirdetéseket.

A KINEK
ismeretség híján
háztartásra
nevelőre
üzletészre
üzletvezetőre
könyvelőre
segédre
ispánra
vinczellőre
kulesármőre
gazdasszonyra
szakácsnőre
szobaleányra
szolgállóra
kocsisra
házmesterre
stb.-re
van szüksége

A KI
eladni vagy venni kíván
butort földet
bort szőlőt
üzletet stb.
házat
A KI BÉRBE
adni kíván
birtokot üzletet
házat lakást stb.
adja fel hirdetését
a
„SZABADSÁG”
kiadóhivatalánál.

Martinkán
négy nyilas szőlő nagy
pajtával együtt eladó.
Czím a kiadó hivatalban.

Üzleti berendezés
állvány-pult olesó árért
eladó. Megtekinthető Kos-
suth-utca 15 szám.

Vérpiros narancs,
nemesfaj körte és
zöldeégek kaphatók;
Czeglédy és Polgárnál.

Legalkalmasab ajándék
egy fényképező kamra.
Kellemes szórakozás és

hasznos időtöltés. Inyen
oktatás és utasítás. Tes-
sék árapot kéri

Komáromi József fény-
képezési szaküzle-
téből, Debreczen, Pi-
acz 12.

Luczerna,
répamagvak és búk-
köny legelőcsőbb és leg-
jobb minőségben **Deutsch**
Albert és Fia magkeres-
kedésében kaphatók
Hatvan-u.

Eladó házak.
Péczy-utca 8. és Te-
lek-utca 4 számú há-
zak előnyös fizetési fel-
tétel mellett eladók. —
Értekezhetni a debreczeni
kölesönös segélyző egy-
letben, Kossuth-utca 11.

2 világos
pincehelyiség kiadó
Batányi-utca 1. sz. alatt
értekezhetni ugyanott a
házmesternél.

10 év óta fennálló
havi és heti részletülze-
temben a tavaszi áruk
nagy választékban meg-
érkeztek és áremelés
nélkül árusíttatnak **Kohn**
Hermann Hatvan-u.

Uri udvarilakás
három szoba stb. májusra
kiadó Timár-u. 19.

389
1902 v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bírósnak V. 6273/1902 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Leichman Adolf debreczeni kereskedő ré szére Steinberger E. debreczeni lakostól 131 korona 74 fill. tőke, ennek 1902 évi február hó 26 napjától számítandó 6 %-os kamatai és eddig összesen 80 kor. 65 fill. perköltség erejéig 1902 évi február hó 26-án bíróilag lefoglalt és 2214 kor. 50 fillerre becsült bolti felszerelvények ingek, blousok, rőfös és rövidárukból álló ingóságok 1902 évi április hó 16-án délelőtt fél 10 órakor kezdetét veendő és alperes üzletében. Gróf Dégenfeld-tér 10 sz. háznál, Nasch József 613 kor. 13 fill. tőkekövetelése és jár. Entremont és társa czég 430 kor. tőkekövetelése és jár. Ungár Albert 150 kor. és 143 kor. 52 fillér és jár. Ramunkel H. és fia czég 433 kor. 62 fill. tőkekövetelése és jár. végre Klein, Friedmann és Társa czég 165 kor. 68 fill. tőkekövetelése és jár. kielégítése végett is egyidejűleg megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Debreczen 1902 évi márczius hó 30-án.

Török Péter
bírói kiküldött,

A tavaszi idényre
kalapok, uri és gyermek ruhák
legelőcsöbben beszerezhetők
Csapó-utcán,
BALLA MIHÁLY
üzletében.

Gerébi Füiöp utódai czég

Debreczenben.

ajánl mindenféle friss töltésű bel- és külföldi

ásványvizeket és forrástermékeket

a legjutányosabb árban

Hazai hírneves ásványvizeinkből különösen ajánlhatók a
Borszéki, Bikszádi, Margit, Mohai-Ágnes, Parád
és Szolyvai források.

nagy raktára a legkitünőbbnek ösmert

Vásártelki Moorföldnek.

Valamint folyton friss minőségben kapható

Karlsbadi, Franzensbadi. Darkauai és Halleini forrás só.

Vászon, kész fehérnemű,
Menyasszonyi kelengye, Sző-
nyeg, függöny, Butorszövetek

← nagy raktára →

Donogán és

Somossy

Kunz József és Társa
utódai czégnél. — Kis-
templom-bazár.

Megérkeztek!

A legszebb tavaszi ujdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben,

Tennis, chiné és
De laine szövetekben,
napernyőkben.

Szabó Lajos fiai

czégnél,

Debreczen — Rózsater.